

Pécsi Ítéltábla

Az ügy száma: Pf.V.20.086/2025/4/II.

A felperes:

felperes1 (cím1)

A felperes képviselője:

Fóris-Schneider-Szép-Zaccomer Ügyvédi Iroda (cím2, ügyintéző: dr. Fóris Kálmán ügyvéd)

Az alperes:

alperes1 (cím3)

Az alperes képviselője:

Dr. Gonda Gáspár kamarai jogtanácsos (cím3)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

az alperes (32. sorszám alatt)

A per tárgya:

személyiségi jog megsértése

Az elsőfokú bíróság:

Kaposvári Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

22.P.20.284/2024/29/II. sorszámú ítélet

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében - részben – megváltoztatja és az alperest terhelő sérelemdíj mértékét 200.000 (kétszázezer) forintra leszállítja. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 16.600 (tizenhatezer-hatszáz) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 16.000 (tizenhatezer) forint, az alperest 32.000 (harminckettőezer) forint meg nem fizetett fellebbezési eljárási illetéket az államnak, az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára az esedékesség napjáig. Az esedékesség napja a jelen határozat meghozatalát követő 60. nap. Az illeték megfizetése során a közlemény rovatban a Pécsi Ítéltábla megnevezését, a jelen határozat ügyszámát, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát fel kell tüntetnie.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 1988-ban a büntetés-végrehajtási intézetben dolgozott egészen 1997. évi nyugdíjba vonulásáig. A beosztásához tartozott a bírósági tárgyalásokra fogolykísérés feladata. 1988 decemberében a Kaposvári Katonai Bíróság előtt egy emberölési ügy tárgyalása zajlott, amelyről a korabeli írott sajtó fényképes tudósítást közölt. A fénykép jobb oldalán, a többiektől elkülönülve, a vádlottal, a többi büntetés-végrehajtási őrral és a hallgatósággal félig szemben látható a felperes, a büntetés-végrehajtási őrk egyenruhájában, jól felismerhető módon. E korábbi bűncselekmény elkövetője ismételten súlyos bűncselekményt, rablást követett el, melynek bírósági tárgyalásáról az alperes a hírműsorában beszámolt. A 2020. november 6-án 18 órakor adásba került tudósításban az alperes felelevenítette a vádlott előéletét, és beszámolt arról, hogy 1988-ban gyermek ellen elkövetett emberölés miatt őt halálra ítélték, de az ítéletet nem hajtották végre. A tudósítás ezen részét a korabeli sajtóban megjelent cikkel és fényképpel illusztrálta, a fényképfelvételen a vádlott arcát kitakarták. A tudósításban a fényképen először a kitakart arcú vádlott és a körülötte álló emberek voltak láthatóak, majd a kamera távolodásával került a képbe a többiekkel szemben, külön álló felperes jól felismerhető, csaknem egész alakos képe, mely körülbelül négy másodpercig, a személye azonosításához elegendő időtartamig látható volt.
- [2] 2021 őszén - 2022 tavaszán, pontosan meg nem állapítható időpontban a felperes helységi sétáló utcáján egy volt kollégájával összetalálkozott, beszélgetni kezdtek, egy ugyanitt tartózkodó 4-5 fős társaság provokálni kezdte a felperest, utalva a „televíziós szereplésre” a korábbi és a jelenlegi kinézetét, testi erejét hasonlítva össze. A megjegyzéseket az utcán többen hallották, a volt kollégájának kérdésére a felperes elismerte, hogy a televízióban történt bemutatása óta a volt fogvatartottak részéről megjegyzések érik a korábbihoz képest nagyobb arányban. A felperes ebben az időszakban telepörként tevékenykedett, egy tehergépkocsivezetőt nem engedett be az utasításnak megfelelően a telephely kapuján, ekkor a sofőr a jelenlévő többi gépkocsivezető előtt megjegyzéseket tett a felperes büntetés-végrehajtási múltjára. A felperes ebben az esetben is a kollégájának panaszkodott arra, hogy a televízióban bemutatott fényképfelvételt követően gyakrabban érte őt a múltjával kapcsolatba a fogvatartottak részéről atrocitás.
- [3] A felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy az alperes megsértette a személyiségi jogát, nevezetesen a személyes adatok védelméhez való jogát, valamint a képmáshoz- és hangfelvételhez való jogát. Kérte a jogsértés megállapítását, az alperest a további jogsértéstől eltiltani és 1.000.000 forint összegű sérelemdíj megfizetésére is kérte kötelezni. Keresetét a Ptk. 2:43.§ e) és g) pontjára és a Ptk. 2:52. §-ra alapította.
- [4] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy a felperes a 35 évvel korábban készült fotón szerepel, illetve, hogy felismerhető. Utalt arra, hogy a kép elkészítésének időpontjában az érintett hozzájárulására nem volt szükség, a sajtóban megjelenő fotó így nem lehetett jogsértő, következésképpen annak másod- vagy harmadközlése alkalmatlan a jogsértés megvalósítására. A 23/2019.(VII.18.) AB határozat szerint nincs szükség az érintett

beleegyezésére a felvétel elkészítéséhez és bemutatásához akkor, amikor a képfelvétel a jelenkor eseményeiről szóló és a közhatalom gyakorlása szempontjából közérdeklődésre számot tartó tájékoztatásban kerül nyilvánosságra hozatalra. Önmagában a képmás védelme nem alapozza meg a sajtószabadság korlátozását. Vitatta a felperest ért hátrányok bekövetkezését is, illetve azt, hogy azok a fényképfelvétel bemutatásával állnának okozati összefüggésben.

- [5] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes képmáshoz való jogát, az alperest eltiltotta a további jogsértéstől és 600.000 forint sérelemdíj, valamint ennek 2020. november 20. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kötelezte, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A kereset elbírálásakor hivatkozott a Ptk. 2:42.§ (1) és (2) bekezdésére, figyelemmel a Ptk. 2:43.§-ában nevesített személyiségi jogokra, valamint a 2:48.§ (1) bekezdésére, mely szerint a képmás- vagy hangfelvétel elkészítéséhez, felhasználásához az érintett személy hozzájárulása szükséges. Nem fogadta el az alperesnek azt a védekezését, hogy a felperes képmásának közlésével a jogi kötelezettségét teljesítette, a sajtószabadságról és a média tartalma alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 10.§-ában foglaltak szerint a feladata hiteles, gyors és pontos tájékoztatás, amit nem lehet kiterjesztően értelmezni. Nem fogadta el azt a hivatkozást sem, hogy az eredeti fényképfelvétel készítésekor „elképzelhetetlen volt”, hogy a sajtóban megjelenő fotó jogsértő módon kerüljön közzétételre. Kifejtette, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 80.§ (2) bekezdése szintén az érintett hozzájárulását tette szükségessé, de rögzítette azt, hogy önmagában az a körülmény, hogy egy képmás korábban jogszerűen készült és került nyilvánossághozatalra, a képmás ismételt felhasználását automatikusan nem teszi jogszerűvé. A 23/2019.(VII.18.) AB határozatban foglaltak értelmezésekor nem fogadta el az alperes értelmezését, azt, hogy főszabály lenne a közhatalmú szerv alkalmazottai esetében a képmás akár időbeli korlátozás nélküli felhasználhatósága. Az alperes perbeli tudósítása nem arról az eseményről szólt, amelyen a felperes közhatalmi feladatot ellátó személyként volt jelen, - a tudósítás sérelmezett része - nem a jelenkor, hanem egy 32 évvel korábbi bírósági tárgyalásról készült fénykép. Azóta a felperes nyugdíjba vonult, a korábbihoz képest teljesen eltérő életvitelre rendezkedett be, hosszú idő óta nem közszereplő. Alapítvány hivatkozik az alperes arra, hogy a tudósítása a jelenkor eseményeiről szól, és ezzel összefüggésben került sor a felperes képmásának közlésére. Nem vitatható, hogy a jelenkor eseményei, tudósítása során jelentősége van és közérdeklődésre tarthat számot az elkövető előélete, azonban az alperes azt nem tudta megindokolni, hogy mi indokolta a felperes, mint a korábbi esemény mellékszereplője egész alakos képmásának hangsúlyos bemutatását az 1988-89-ben folyó büntetőeljárás eseményeinek felidézése során, úgy, hogy a vádlott arcát kitakarta. Az elsőfokú bíróság mindezek alapján megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes képmáshoz- és hangfelvételhez való jogát, amikor a tudta és beleegyezése nélkül a róla, 1988-ban készült fényképfelvételt, az alperes a tudósításához kapcsolódva bemutatta a műsorában, egyidejűleg a további jogsértéstől eltiltotta.

- [6] Alaposnak találta a sérelemdíjra való igényt, utalva a Ptk. 2:52.§ (1) bekezdésére. A felperes a perben igazolta, hogy számára milyen kellemetlenséget okozott több ízben a fényképfelvétel bemutatása, a meghallgatott tanúk mindezt alátámasztották. A sérelemdíj mértékének megállapítása körében, figyelemmel volt arra, hogy a felperes arcának kitakarására lehetőség volt, emellett a fénykép bemutatásának módja alátámasztja, hogy szükségtelen volt a felperes bemutatása, az aktuális tudósításhoz kapcsolódó lényegi tartalom a vádlott korábbi bírósági tárgyaláson történő jelenléte volt. Mindezek összegzésésként 600.000 forintban szükségesnek és elégségesnek találta a nem vagyoni sérelem kompenzálásához a sérelemdíj összegét. Kifejtette, a személyes adatok védelmével kapcsolatosan a felperes a kereseti kérelmében jogi indokolást nem adott elő, a személyes adatok védelméhez való jog magába foglalja a

képmáshoz és hangfelvételhez való jog megsértését, ezért szükségtelen volt erről külön határozni.

- [7] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, kérte annak részbeni megváltoztatását, és a kereset teljes elutasítását, másodlagosan a sérelemdíj összegének leszállítását 100.000 forintra. Megsértett jogszabályhelyként az Smtv. 10.§-át, a Ptk. 2:43.§ g) pontját jelölte meg. Vitatta, hogy az Smtv. 10.§-ából fakadó kötelezettsége az alperesnek csak a beszámoló elkészítése, az alperesi médiaszolgáltató ugyanis egy televízió, így nem csak hanggal, hanem képpel is dolgozik. A perbeli fényképes tudósítás mind a mai napig szabadon hozzáférhető a újság oldalán, amit a felperes sem vitatott. Utalt arra, hogy valóban eltérő gyakorlat volt a bírósági tárgyaláson részvétel kapcsán, hogy az nyilvános közszereplésnek minősül-e. Az eredeti fotó jogszerűen készült, és került nyilvánosságra, nincs annak relevanciája, hogy időközben megváltoztak a társadalmi, jogi és politikai viszonyok, a képmás ismételt felhasználását nem az eltelt évtizedek teszik jogszerűtlenné. Nem várható el a sajtótól, hogy a korábbi felvételek ismételt közlése előtt megkeresse az összes szereplőt, hogy hozzájárul-e az ismételteshez. Megfelelően tájékoztatta a nézőket arról, hogy a korabeli sajtó beszámolóját idézi, már megjelent újság példányát mutatta be új kontextusban.
- [8] Fenntartotta a hivatkozását a 23/2019.(VII.18.) AB határozatban foglaltakra, mely szerint a közhatalmat gyakorló személyek e tevékenységük során túrni kötelesek a képmásuk közzétételét. Álláspontja szerint téves az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy az alperes 2020. novemberi tudósítása nem arról az eseményről szól, amelyen a felperes közhatalmi feladatot ellátó személyként jelen volt. A tudósítás egészét kell figyelembe venni, annak aktualitása vitathatatlan, a felperes közszereplői minősége a képmásvédelem szempontjából a felvétel készítésekor, az ábrázolás időpontjában bír relevanciával. Az a tény, hogy a felperes időközben nyugdíjba vonult, nem teszi jogszerűtlenné a képmás későbbi felhasználását. A tudósítás a jelenkor közérdeklődésre számot tartó eseményéről szólt, a képmás közzététele nem volt öncélú, a felvétel nyilvános helyen készült a tanácsvezető bíró engedélyével, az ábrázolás nem volt sértő, nem tüntette fel a felperest sem negatív színben, sem kiszolgáltatott vagy megalázó helyzetben. Nincs olyan körülmény, amely az alperest szerkesztői szabadságában korlátozta volna.
- [9] Álláspontja szerint a felperes a perben nem igazolta, hogy számára milyen kellemetlenséget okozott a fényképfelvétel bemutatása, a tanúk egyike sem látta az alperesi felvételt, arról csak a felperestől értesültek. A tanúk által elmondottak szerint a volt fogvatartottak a felperest felismerték, de nem a televíziós szereplése miatt provokálták vagy tettek rá kellemetlen megjegyzést, hanem a korábbi BV őri tevékenysége miatt. A felperes által állított sérelmek tehát nem állnak okozati összefüggésben az alperes 2020. novemberi adásával. Vitatta a sérelemdíj mértékét is, az elsőfokú bíróság által megállapított 600.000 forint mértékű sérelemdíj eltúlzott, nem áll arányban a felperest esetlegesen ért nem vagyoni sérelemmel. A sérelmezett fénykép egy alkalommal került hírműsorba, az ismételtesre sem a keresetben, sem a per folyamán a felperes nem hivatkozott, de nem is hivatkozhatott. Elképzelhetetlen, hogy a pár másodpercig látható fotó két évvel a felvétel közzétételét követően konfliktust indukáljon vagy abban meghatározó szerepe legyen.
- [10] A fellebbezés részben megalapozott.
- [11] A másodfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 370.§ (1) bekezdése értelmében az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem korlátai között bírálhatta felül, ezt a korlátot a fellebbezés tartalma, így egyrészt maga a kérelem, másrészt annak indoka jelöli ki.
- [12] Az elsőfokú bíróság a tényállást a kereset elbírálásához szükséges mértékben helyesen állapította meg és abból a kereset jogalapja tekintetében helyes jogszabályi felhívások

alapján, helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az alperes megsértette a felperes képmáshoz való jogát.

- [13] Az alperes fellebbezése kapcsán a másodfokú bíróságnak abban kellett állást foglalnia, hogy a sajtószabadságra hivatkozással szabadon közzétehető-e egy korábban közhatalmat gyakorló személy 1988-ban, bírósági tárgyaláson készült képmása, azaz hozzáférhetővé tehető-e egy olyan kép, amelyen egy bírósági tárgyaláson jelenlévő közhatalmat gyakorló személy felismerhető. Az Alaptörvény értelmezése kapcsán az Alkotmánybíróság már többször kifejtette, hogy a véleményszabadságnak az alapjogok körében elfoglalt, kitüntetett helye van, a sajtószabadság a szólásszabadság intézménye, a sajtó ugyanis tevékenységének egyre összetettebb és szerte ágazóbb jellege mellett is, mindenekelőtt a véleménynyilvánításnak, a véleményformálásnak és a véleményalkotáshoz nélkülözhetetlen információszerzésnek az eszköze. A médiaszolgáltató alperes tehát alkotmányos jogát gyakorolja, amikor közérdeklődésre számot tartó eseményről tudósít.
- [14] Jelen esetben a felperes arra hivatkozott, hogy a sajtószabadság gyakorlása sérti a személyhez fűződő jogát, konkrétan a képmáshoz való jogát, tehát arról kellett állást foglalni, hogy a sajtószabadság gyakorlásának vagy az azt korlátozó célnak kell-e inkább teret engedni.
- [15] Az Alkotmánybíróság rögzítette, hogy mindaddig, ameddig valamely tájékoztatás nem visszaélés a sajtószabadság gyakorlásával, az emberi méltóság védelmével összefüggésben a személyiségi jog sérelmére való hivatkozás ritkán alapozza meg a sajtószabadság gyakorlásának korlátozását.
- [16] Valamely jelenkori eseménnyel kapcsolatban a nyilvánosság figyelme elé került személyről készült képmás általában az eseménnyel összefüggésben az engedélyük nélkül nyilvánosságra hozható [28/2014.(IX.29.) AB határozat]. Az Alkotmánybíróság azt is kihangsúlyozta, hogy mindig esetről esetre kell vizsgálni azt, hogy a képmás közzététele öncélú volt-e.
- [17] Az alperes által hivatkozott 23/2019.(VII.18.) AB határozat is a fentieket rögzíti, és azt is kimondja, hogy önmagában a képmás védelme, amennyiben egy közhatalmat gyakorló személy e minőségében felismerhetővé válik, nem alapozza meg a sajtószabadság korlátozását.
- [18] Az elsőfokú bíróság helyesen vizsgálta az AB határozatban megjelölt feltételek fennállását, a másodfokú bíróság e körben azonban az elsőfokú bíróság jogi indokolását kiegészíti azzal, hogy vizsgálni kell azt is, hogy a képmás közzététele a médiatartalomban öncélú volt-e.
- [19] Az alperes nem vitásan a jelen kor eseményéről szóló képi tudósításhoz használta fel a perbeli fényképet. A jelenkor történéseinek bemutatásához fűződő érdek, mint alkotmányos alapjog általában nem érvényesül akkor, amikor a képen szükségtelenül szerepel az adott személy. Ilyenkor a sajtószabadság és a méltóságvédelmen alapuló képmáshoz való jog közötti érdekütközést egyedi mérlegeléssel kell feloldani és azt kell vizsgálni, hogy a személy képmásának nyilvánosságra hozatala a jelen kor történéseinek bemutatásához elengedhetetlen-e.
- [20] A nyilvános helyen (tárgyalóteremben) készült, nem sértő, az érintett személyt tárgyilagosan ábrázoló felvétel általában nyilvánosságra hozható engedély nélkül, ha az a közérdeklődésre számot tartó tudósításhoz kapcsolódik, a jelenkor eseményeiről való szabad tájékoztatáshoz kötődik.
- [21] A jelen esetben az alperes tudósítása egy büntetőeljárással volt kapcsolatos, és a felperest ábrázoló – 1988-ban készült – fényképfelvételt az alperes azért használta fel, hogy a büntetőeljárással érintett vádlott korábbi elkövetését is megismertesse a tudósítás során. Ehhez azonban szükségtelen volt a vádlottat 1988-ban egy büntetőbírósági tárgyaláson megjelenítő fénykép felperest megjelenítő részének a felhasználása is.

- [22] A másodfokú bíróság egyetért az elsőfokú bíróság jogi érvelésével, a jelen esetben a sajtószabadsághoz, a jelenkor eseményeiről való szabad tájékoztatáshoz fűződő alkotmányos érdek nem írja felül a képmáshoz fűződő személyiségi jogot, a tudósítás a felperesről készült kép bemutatása nélkül is elkészíthető lett volna. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes megsértette a felperes személyiségi jogát.
- [23] Egyetért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak azzal a jogi érvelésével is, hogy a Ptk. 2:52.§ (1) bekezdése folytán a felperes, miután a személyiségi jogában megsértették, sérelemdíjra jogosult. A Ptk. e rendelkezésének legfontosabb következménye ugyanis az, hogy a sérelemdíjra vonatkozó igényét érvényesítő sértettet nem terheli a hátrány bizonyítása.
- [24] A személyiség megsértésével okozott hátrány pénzbeli ellensúlyozásának kettős funkciója van, egyfelől kompenzációs szerepet tölt be, másfelől magánjogi büntetésnek is tekinthető, preventív célzattal a hasonló jogsértések megelőzése érdekében. A kompenzáció, az elszenvedett sérelem hozzávetőleges alternatív kiegyensúlyozása olyan vagyoni szolgáltatás nyújtásával, amely az elszenvedett sérelemért arányos becsült másnemű pénzben kifejezett előnyt nyújtása, a magánjogi büntetés pedig nem más, mint pénzbeli elégtételadás.
- [25] A másodfokú bíróság álláspontja szerint azonban az elsőfokú bíróság nem megfelelően értékelte a felperes által állított személyiségi jogsértés következtében ért hátrány nagyságát.
- [26] A jogsértés súlyának megítélésekor a meghallgatott tanúk vallomása kapcsán nem értékelte azt a körülményt, hogy a tanúk maguk nem látták a perbeli vitatott tudósítást, csupán a felperes előadásából értesültek arról, és a felperes állítását ismételték meg, mely szerint a tudósítást követően került több alkalommal kellemetlen helyzetbe, amely megviselte. A felperes azt a többléteényállási elemet nem bizonyította, hogy a kényelmetlenségeken és a kellemetlen szituációkon túlmenően a perbeli cselekmény további hátrányt okozott. Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság eltúlzottnak találta az elsőfokú bíróság által a felperest ért sérelem kompenzálására megállapított 600.000 forintot és azt 200.000 forintra leszállította.
- [27] A fenti indokokra tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében – részben - a Pp. 383.§ (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a jogsértés megállapításának érintetlenül hagyása mellett a sérelemdíj összegét 200.000 forintra leszállította. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében helybenhagyta.
- [28] Az alperes fellebbezése csak a sérelemdíj összegszerűségében volt 1/3 részben sikeres, erre tekintettel a Pp. 83.§ (2) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban felmerült költséget, amely áll az alperest képviselő ügyvéd felszámított munkadíjából, a felek között a peresztesség-pernyertesség arányában úgy osztotta meg, hogy a felperes köteles 16.600 forint másodfokú perköltséget fizetni.
- [29] A másodfokú bíróság a per tárgyi illetékfeljegyzési jogos volta okán feljegyzett másodfokú eljárási illetéket a peresztesség-pernyertesség arányában osztotta meg a felek között, figyelemmel a Pp. 101.§ (1) bekezdésére, a 102.§ (1) bekezdésére, és a 83.§ (2) bekezdésére, továbbá az Itv. 74.§ (3) bekezdése folytán alkalmazandó, a polgári- és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017.(XII.27.) IM rendelet 3.§ (1)-(3) bekezdéseire. Egyben tájékoztatta a feleket az IM rendelet szerint az illetékfizetés időpontjáról, módjáról és a fizetés elmaradásának jogkövetkezményeiről.

Dr. Zóka Ferenc s.k. a tanács elnöke, dr. Berki Csilla s.k. előadó bíró, dr. Hrubai Adrienn s.k.
bíró